

Briselē, 2026. gada 26. februārī
(OR. en)

6811/26

COH 39

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 6300/26

Temats: ES programma pilsētām
– Padomes secinājumi (2026. gada 26. februāris)

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par ES programmu pilsētām, kurus Padome (Vispārējās lietas/kohēzija) apstiprināja 4157. sanāsmē, kas notika 2026. gada 26. februārī.

PADOMES SECINĀJUMI

par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES programma pilsētām: Izaugsmes un labklājības veicināšana”

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME:

1. **ATZINĪGI VĒRTĒ** 2025. gada paziņojumu “ES programma pilsētām: Izaugsmes un labklājības veicināšana”, kas nodrošina stratēģisku satvaru ES politikas teritoriālās un urbānās dimensijas stiprināšanai, atzīstot pilsētas par galvenajiem dalībniekiem ES prioritāšu, konkurētspējas un kohēzijas mērķu sasniegšanā. **UZSVER**, cik svarīgi ir nodrošināt ES pilsētprogrammas nepārtrauktību, izmantojot konkrētai vietai pielāgotu un integrētu pilsētattīstību ES daudzlīmeņu pārvaldības sistēmā, un **ATZĪST**, cik svarīgi ir ņemt vērā pilsētu viedokļus attiecīgo ES, valstu un vietējā līmeņa politikas izstrādē un īstenošanā, vienlaikus ņemot vērā pilsētu pārvaldības sistēmu daudzveidību un ievērojot dalībvalstu kompetenci;
2. **ATZĪST**, ka aptuveni 75 % ES iedzīvotāju dzīvo pilsētās un pilsētu teritorijās, kuras saskaras ar būtiskiem izaicinājumiem, tostarp mājokļu trūkumu, sociālo atstumtību un nabadzības risku, augstām enerģijas izmaksām, bažām par drošību, demogrāfiskām un mobilitātes problēmām, kā arī klimata pārmaiņu, piesārņojuma un vides degradācijas ietekmi un mazināšanu;
3. **ATZĪST**, ka vietējās un reģionālās pašvaldības īsteno aptuveni 70 % ES tiesību aktu, un tas tās padara par būtiskiem dalībniekiem ES mērķu sasniegšanā un efektīvas īstenošanas nodrošināšanā;

Pilsētas un ES politika

4. ATZINĪGI VĒRTĒ visu lielumu pilsētu kā svarīgu ES konkurētspējas, inovācijas un ilgtspējīgas attīstības veicinātāju nozīmi, jo īpaši to spēju piesaistīt talantus, veicināt uzņēmējdarbību un atbalstīt stratēģiskas vērtības ķēdes un investīcijas, kā arī sniegt vispārējas nozīmes sabiedriskos pakalpojumus;
5. UZSVER, ka pilsētām kopā ar to funkcionālajām teritorijām ir izšķiroša nozīme sociālās iekļaušanas, inovācijas, ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas veicināšanā, nodrošinot integrētus vietējos risinājumus tādās jomās kā mājokļi, kultūras mantojums un tūrisms, uzņēmējdarbība un nodarbinātība, nabadzības apkarošana, izglītības un pakalpojumu pieejamības nodrošināšana, tādējādi palīdzot samazināt nevienlīdzību un veicināt iekļaujošu izaugsmi;
6. ATZĪST pilsētu nozīmi drošas sabiedriskās telpas, civilās aizsardzības un pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanā, sabiedrības noturības stiprināšanā un dezinformācijas un hibrīddraudu novēršanas veicināšanā to kompetences ietvaros. UZSVER vajadzību pilsētplānošanā integrēt noturību pret vides, sociālajiem un ar drošību saistītiem riskiem un sagatavotību krīzēm, izmantojot viedu un iekļaujošu projektēšanu, tostarp klimatadaptācijas stratēģijas, un UZSVER vajadzību ieguldīt pilsētu sagatavotībā un mazināt neseno un novērst turpmāko vides satricinājumu un drošības apdraudējumu ietekmi;
7. ATZINĪGI VĒRTĒ nesen pieņemto Eiropas cenas ziņā pieejamu mājokļu plānu, kurā cita starpā atzīts mājokļu krīzes īpašais spiediens uz pilsētām un izklāstītas rīcības jomas un ES iniciatīvas, kas stiprinās to iesaisti un lomu. MUDINA turpināt centienus uzlabot piekļuvi cenas ziņā pieejamiem, ilgtspējīgiem un iekļaujošiem mājokļiem, vienlaikus ievērojot dalībvalstu kompetenci un veicinot ciešu sadarbību starp tām;
8. ATZĪST, ka pilsētas un pilsētu teritorijas sniedz būtisku ieguldījumu dekarbonizācijā, klimatadaptācijā, vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā un pārejā uz tīru enerģiju, tostarp, ieviešot emisiju mazināšanas pasākumus. ATZĪST, ka visu lielumu pilsētām ir būtiska nozīme pilsētu mobilitātes uzlabošanā, veicinot ilgtspējīgas, pieejamas, tīras un lietderīgas multimodālas transporta sistēmas;

9. ATZĪST Jaunā Eiropas “Bauhaus” iniciatīvas potenciālu atbalstīt ilgtspējīgu augšupēju praksi būvētajā vidē, kā arī inovatīvu risinājumu izvēšanu ar pozitīvu ietekmi uz Eiropas iedzīvotāju dzīves kvalitāti;
10. ATZĪST pilsētu pieaugošo lomu starptautiskajā sadarbībā un pilsētu diplomātijā, kā arī to ieguldījumu ANO Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam un ANO Jaunās pilsētattīstības programmas ilgtspējīgas attīstības mērķu aktīvā īstenošanā;
11. UZSVER, cik svarīgi ir attiecīgā gadījumā apspriesties ar pilsētām ES likumdošanas procesa agrīnā posmā, ievērojot dalībvalstu pārvaldību un kompetenci, lai veicinātu labāku regulējumu un samazinātu īstenošanas spiedienu, labāk saskaņojot ES noteikumus ar pilsētu apstākļiem bez administratīvā sloga palielināšanas pilsētām vai dalībvalstīm;

Pilsētas un ES atbalsts

12. IZCEĻ, ka kohēzijas politika ir palīdzējusi stiprināt ES pilsētu dimensiju, 2021.–2027. gadā, no ERAF atvēlot vairāk nekā 24 miljardus EUR ilgtspējīgai pilsētu attīstībai, un UZSVER, cik svarīgs ir atbalsts pilsētām, ņemot vērā to pieaugošos izaicinājumus. UZSVER pievienoto vērtību, ko sniedz Eiropas pilsētinitiatīva (*EUI*) un *URBACT* kā svarīgi un papildinoši instrumenti, kas sniedz tiešu atbalstu pilsētu attīstībai;
13. UZSVER iespējas, ko pilsētām sniedz kohēzijas politikas vidusposma pārskats, tostarp elastība pievērsties sociālu, cenas ziņā pieejamu un ilgtspējīgu mājokļu nodrošināšanai, enerģētikas pārkārtošanai, ūdensresursu noturībai, konkurētspējai, aizsardzībai un prasmju attīstībai, tostarp, izmantojot no ERAF uz *EUI* novirzītos līdzekļus un *EUI* izcilības zīmogu;
14. NORĀDA, ka ANM atbalsta arī pilsētu atveseļošanu un noturību, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās jomā, kā arī sabiedrisko pakalpojumu un sociālo un cenas ziņā pieejamu mājokļu nodrošināšanā;

15. ATZĪST Eiropas Investīciju bankas nozīmi finansējuma un konsultāciju pakalpojumu sniegšanā ilgtspējīgam pilsētu transportam, sociāliem, cenas ziņā pieejamiem un ilgtspējīgiem mājokļiem, dekarbonizācijai, energoefektivitātei, aprīes ekonomikai un zaļās infrastruktūras attīstībai, tostarp, apvienojot ES, valstu un privāto finansējumu;

Turpmākā virzība

16. UZSVĒR vajadzību uzlabot koordinēšanu vienkāršošanu, digitalizāciju un spēju veidošanu ES un valstu līmenī, lai stiprinātu pilsētu pārvaldību un investīciju spējas, ATZĪST, ka daudzas pilsētas, jo īpaši vidējas un mazākas, saskaras ar nesamērīgiem administratīviem un finansiāliem ierobežojumiem, kas ierobežo piekļuvi ES finansējumam;
17. UZSVĒR, cik vērtīgas ir partnerības ar pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru, un ATKĀRTOTI APSTIPRINA, cik svarīgi ir iekļaut pilsētu prioritātes attiecīgajos ES instrumentos, lai veicinātu integrētu, iekļaujošu un ilgtspējīgu attīstību;
18. AICINA Komisiju turpināt attiecīgās ES politikas teritoriālās un urbānās dimensijas stiprināšanu, pamatojoties uz ES pilsētprogrammu un Teritoriālās attīstības programmu 2030. gadam. AICINA Komisiju pastāvīgā dialogā ar dalībvalstīm, tostarp reģionālā un vietējā pilsētu līmenī, skaidri noteikt un atbalstīt ES programmas pilsētām un ES pilsētprogrammas papildināmību un līdzāspastāvēšanu, vienlaikus nodrošinot saskaņotību un izvairoties no dublēšanās, pārklāšanās un paralēlām struktūrām;
19. ATZINĪGI VĒRTĒ ES pilsētu tīmekļa portāla izveidi, kā arī tā ierosināto integrāciju gaidāmajā ES pilsētu platformā ar mērķi atvieglot piekļuvi ES iniciatīvām un sadarbību ES līmenī starp pilsētām, tostarp pilsētu attīstībā ieinteresētajām personām;
20. ATGĀDINA, cik svarīgi ir nodrošināt ilgtermiņa atbalstu integrētai pilsētu attīstībai, pamatojoties uz pašreizējā perioda sasniegumiem, kā aprakstīts ES programmā pilsētām.
21. ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka pilsētas ir neaizstājami partneri ES politikas veidošanā un ka tās būtu attiecīgi jāiesaista dialogā, apspriedēs un īstenošanas procesos ar Eiropas Savienības iestādēm.